

Juuni 2022
nr. 118

Pauluse Kiri

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tartu Pauluse koguduse kuukiri

Esimene tõlkega jumalateenistus

Pühapäeval, 29. mail tõlgiti Tartu Pauluse koguduse jumalateenistus vene keelde. Tehniline võimalus konverentsitõlke korraldamiseks oli kogudusel juba varem olemas, nüüd seoses ukraina põgenike tulekuga tekkis selle järgi jumalateenistustel praktiline vajadus.

Abikäe ulatas koguduse liige Marika Švedko, kes on üles kasvanud Eestis, kuid kelle isa oli Mariupolist pärit ukrainlane. Jumalateenistuse ajal oli Marika kiriku tehnikaruumis mikrofoni juures ja kuus ukrainlast kuulasid

tõlget kõrvaklappidega kirikusaalis koguduse keskel. Vajadusel võiks tõlkega jumalateenistusest osa saada üheksa korda rohkem inimesi, sest kõrvaklappe on kogudusel umbes 50.

Ei ole leeris käinud? Tere tulemast!

Leerikool tutvustab ristiusu põhitõdesid. See on eelduseks, et inimene saaks teha isikliku ja teadliku otsuse, anda oma elu Jumala kätte.

Ühtviisi teretulnud on nii ristimata inimesed kui need, kes juba lapsena on ristitud. Leeriõnnistamise kaudu saadakse koguduse täisõiguslikuks liikmeks.

Kui tead kedagi, kellel on veel leeris käimata, olgu noor või vana (leeriiga algab umbes 15. eluaastast ning vanuse ülempiiri ei ole), siis ütle edasi, et **suvine leerikool algab juba 4. juulil. Tunnid on esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 18.00 – 19.30. Leeripüha on 31. juulil kell 10.00.**

Kerstin Berglund (5. VIII 1930 – 10. V 2022)

Kerstin Berglundi tervitus Pauluse kogudusele 12. septembril 2015. a.

foto: Are Tralla

Kerstin Berglund sündis Högsbos Sandvikeni lähedal. 1952. a. sooritas ta kantori eksami. Kerstin Berglund oli 1969. a. üks Rootsi kiriku esimesi naisvaimulikke. 1970–1978 teenis ta Vaksala kogudust Uppsalas ja 1976–1989 oli ametis Uppsala toomkirikus. Uppsala Kolmainu koguduse õpetaja sai temast 1. oktoobril 1989. a.

Kuna Uppsala ja Tartu sidemed olid loodud juba nii ülikoolide kui linnade vahel, otsis Uppsala Kolmainu kogudus sõpruskogudust nimelt Tartust. Septembris 1989 kirjutas Kolmainu koguduse soovist Harald Tammurile Uppsala eesti koguduse õpetaja Voldemar Takkel. Paar kuud varem oli ta kirjutanud ka Otto Tallinnale, kuid nii Tartu Peetri kui Maarja loobusid. Pauluse kogudus võttis ettepaneku vastu ning 1990. aastal said teoks esimesed külaskäigud. Kerstin Berglund külastas koos pastor Stiv Jakobssoniga Tartut ja Harald Tammur koos Tartu Pauluse koguduse esindajatega Uppsalat.

Kerstin Berglund võttis oma südameasjaks humanitaarabi vahendamise Eestisse. Tööd eestlaste abistamiseks

jätkas ta ka pärast emerituuri siirdumist 1996. aastal. Kerstin Berglundi ennastsalgava tegevuse tulemusel jõudis abi mitme koguduse, vanadekodu, hooldekodu, haigla, kooli ja perekonnani. Aastal 1996 tunnustas Uppsala linn teda Uppsala Kommuni medaliga ning aastal 2006 president Arnold Rüütel Eesti Punase Risti IV klassi ordeniga.

Sõprusleping Uppsala Kolmainu ja Tartu Pauluse koguduse vahel sõlmiti 20. jaanuaril 1999. Aastal 2001 külastas Tartu Pauluse noortekoor Uppsalat ning aasta hiljem Uppsala Kolmainu noortekoor Tartut.

12. septembril 2015 osales Kerstin Berglund Tartu Pauluse kiriku taasühitsemisel. Ta rõõmustas muutuse üle, mille Pauluse kirik ja Eesti tema silme all ja kaasabil läbi on teinud.

Kerstin Berglundi ärasaatmine on reedel, 10. juunil kell 13.00 Uppsala Kolmainu kirikus. Pühapäeval, 7. augustil pärast jumalateenistust on Tartu Pauluse kiriku tiibhoone saalis kirikukohvilaud, kus meenutame Kerstin Berglundi.

Eve Kasearu: Jeesusega koos on julge käia

Saame tuttavaks! Eve Kasearu on 23 aastat olnud Pauluse koguduses.

Millisest kodust oled pärit ja milline on sinu perekond täna?

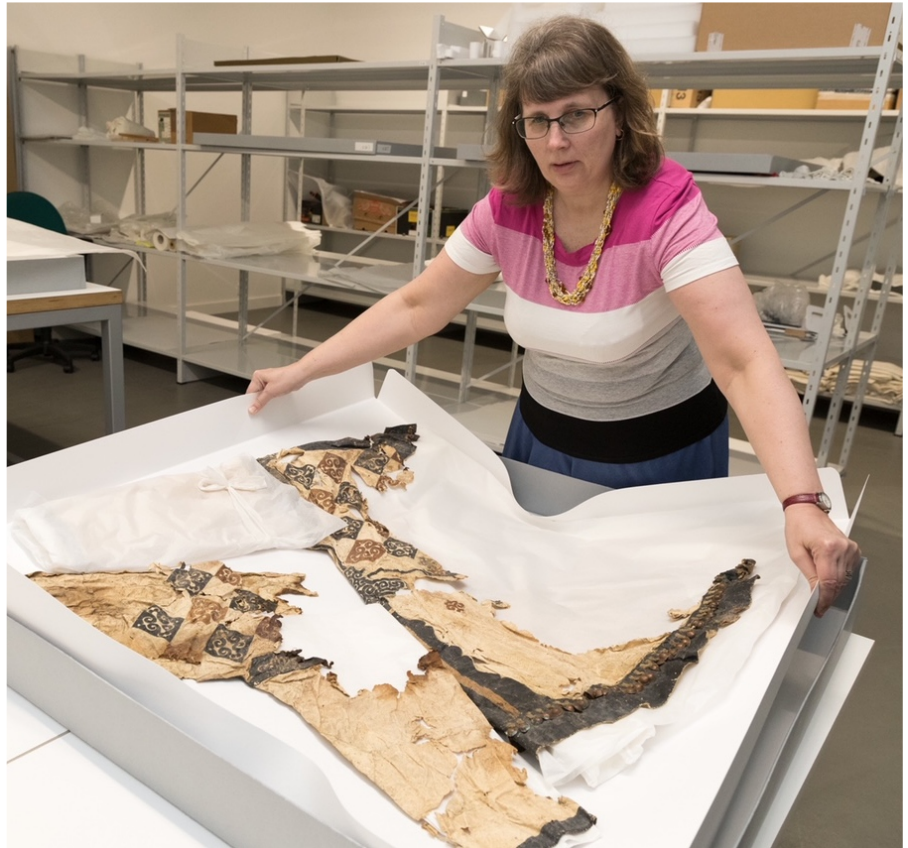
Olen sündinud ja kasvanud Tallinnas mittekristlikus perekonnas. Ema ja tema õde on küll lapsena ristitud ja ka leeris käinud (1953. ja 1955. aastal), aga kodus Jumalast juttu pole olnud. Ema ja isa läksid lahku isa alkoholi-lembuse tõttu, kui ma olin 5. klassis. Mul on minust aasta vanem vend, kuid tema ei taha Jumala asjadest hetkel midagi kuulda. Ma väga loodan ja palvetan selle eest, et need asjad muutuksid. Isa on nüüdseks surnud, kuid ema käib 87. eluaastat.

1985. aastal tulin Tartusse EPA-sse õppima. Oma kursuselt leidsin abi-kaasa ja nii ma siia jäingi. Abikaasa kahjuks lahkus ajast igavikku 1999. aasta sügisel. Meil on poeg ja tütar. Pojal on kaks poega, 3- ja 5-aastane, sellised vahvad tegelased, kellega on tore uuesti maailma avastada. Poja pere elab Tartu külje all, tütar elab Tallinnas.

Tegelen oma lõbuks ka natuke käsitöoga, olen teinud pärltikandit, mis on hetkel pisut unarusse jäänud. Mõned viimased aastad parandan oma tuttavatele raamatuid. See on tore, kui räbalaks loetud raamatust saab jälle loetav ja kasutatav kallisvara.

Millises valdkonnas tegutsed iga-päevaselt? Millest selline valik?

Töötan Eesti Rahva Muuseumis. Hoian hoidlate kliimal silma peal, tegelen museaalide säilitamisega, näituste korrashoiuga, museaale kahjustavate putukatega ja kuigipalju tegelen pabermaterjali ja köidete konserveerimisega. Väga palju rutiinset tööd ei ole, päevad on üsna erinevad. Muuseumisse sattusin kutsumise peale. Muuseumitöö peale pole ma kunagi mõelnud, ajalugu on minu jaoks koolis olnud üks „nõme ja mõttetu“ õppeaine. Nüüd muuseumis töötades olen aru saanud, et ju meil oli mitteinspireeriv õpetaja, kes rääkis kogu aeg Suurest Isamaasõjast (käisin keskkoolis 1981–1984).

Eesti Rahva Muuseumis hoolitseb Eve museaalide säilimise eest.

Leppisime tööle kutsujaga kokku, et enne poole aasta möödumist ma muuseumist ära ei lähe. See oli 1998. aastal ehk 24 aastat tagasi. Ja nüüd mulle ajalugu täitsa meeldib.

Kuidas jõudsid kristliku usu ja koguduse juurde?

Pauluse kiriku hoonesse jõudsin 1998. aastal, aga siis kirikut poolitava seina taha, kus olid ERM-i hoidlad. Seal tööd tehes kuulsin, mis kirikus päevasel ajal toimub. Keegi harjutas oreli (nüüd ma tean, et see oli Anna), vahel olid matused, vahel kontserdi proov. Kui 1999. a. kevadel endine ülemus kutsus leerikooli, siis ma võtsin kutse vastu. Seega kolmveerand aastaga jõudsin sealtpoolt seina siia poole seina. Kevadel 1999 käisime abikaasaga leerikoolis, ristisime lapsed ja laulatasime abielu (abielus olime aastast 1990).

Kuidas usk Jumalasse mõjutab sinu elu argipäeva?

Usk on vägagi toeks olnud leina ajal.

Mulle tundub, et usk on teinud elu lihtsamaks. Enam ei pea ise kõigega hakkama saama, vaid mul on abimees Kristus Jeesus, kellele saab toetuda. Hommikupalve aitab rõõmsa meele-ga päevale vastu minna ja õhtupalve aitab päeva kokku võtta.

Pead oluliseks koguduse piiblitunde. Miks?

Hakkasin kodus ise Piiblit lugema, kuid paralleelkirjakohti ei osanud kasutada. Ma isegi ei teadnud nende otstarvet. Alustasin algusest ehk Vanast Testamendist, mis mingil hetkel tundus päris hirmus. Lugemine jäi mõneks kuuks pooleli. Siis hakkasin Uut Testamenti lugema, mis tundus natuke arusaadavam. Aga tähendussõnad ja muu selline jäi arusaamatuks. Seega jõudsin järeldusele, et mõistlik on kuulata, mida kogenumatel on öelda. Kui Liive kutsus oma piibliringi, siis terve suve küll mõtlesin, aga mul on hea meel, et sügisest hakkasin käima. Aastat ei

mäleta, aga see oli kiriku suure remondi ajal. Hetkel käin Merce piibliringis. Piibliringis õppisin palvetama, seal saame jagada oma rõõme ja muresid ning eestpalveid teha. Et minul kristlikku lastetuba ei ole, siis piiblitundidesse tulin seetõttu, et saada rohkem Piiblist aru, saada teada tolle ajastu tagamaadest ja olustikust. Ning õpetajad Joel ja Marek on meie eest suure töö ära teinud, et mahutada ühe tunni sisse võimalikult palju.

Kas oled oma elus kogenud mõnda erilist palvevastust või Jumala juhtimist?

See oli 2008. aastal. Minu sõbrannal avastati rinnavähk. Kiiritusravi ajaks (20 seansi) tuli ta minu juurde elama, sest ta elab Tartust kaugel. Aga kiiritusraviaparaat läks poole

kuuri pealt katki ja patsiendid saadeti Tallinnasse ravile. Sõbranna ütles, et tema Tallinnasse ei lähe, tal pole selle jaoks raha ja ravi jääb pooleli. Et minul oli sellel ajal kaks kooliskäivat last, siis tavaliselt oli kuu lõpus minu pangaarvel vaid mõni kroon raha, sest alla viie krooni lihtsalt ei saanud pangaautomaadist kätte. Kuid selle kriitilise kuu lõpus oli mul pangaarvel 500 krooni, mille ma sain anda sõbrannale. Veel neli sõbrannat andsid igaüks oma võimaluste järgi ja ta sai oma ravikuuri Tallinnas lõpuni teha. Sõbranna sai vähist võitu ja on tänase päevani meie hulgas.

Mida ütleksid teistele kristlastele julgustuseks?

Jeesusega koos on julge käia. Muresemiseks pole põhjust, sest me võime oma mured Tema kätte usaldada.

Meil pole vaja teiste üle kohut mõista, sest seda teeb Kristus. Meil pole vaja siin maailmas oma õigust taga nõuda, meil on Kristuse õigus. No kas pole lihtne elu?

Milline on sinu lemmikkirjakoht Piiblis? Miks just see?

Otsest lemmikut kirjakohta ei ole, aga mulle väga meeldib 4Ms 6:24-26 ehk õnnistussõnad. Nii kosutav on nende sõnadega teele asuda, olgu hommikul päevale vastu või peale jumalateenistust kodu poole.

Teine kirjakoht on 1Kr 13 ehk armastuse ülemlaul. See on nagu kristlase käsiraamat, kust ikka ja jälle saab üle lugeda, kuidas oma elu Kristusele meeleepäraselt elada.

Küsimusi esitas MAREK ROOTS

Vennastekoguduse radadel

28. mai hommikul asus 31 reisilist Pauluse kogudusest ning mujaltki teele Harju- ja Raplamaale. Oli soov rännata vennastekoguduse radadel, vaadata minevikku, ent pöörata palves silmad ka tulevase poole. Issand, millised on veel Sinu teed ja tööd meie rahva keskel? Jumal iga tahes andis oma kohalolust märku: päev, mis kõikide ilmaennustuste järgi pidi olema hall ja vihmane, sai kohati päris kirkad ja päikselised värvid!

Teekonna edenedes astusime sisse kolme kirikusse: Kosel, Hageris ja Sakus. Teada on, et neis piirkodades käis kunagi aktiivne vennastekoguduse töö, mille järgi võib märgata veel tänagi. Kose Püha Nikolause kirikus tervitasid reisilisi koguduse õpetaja Kerstin Kask ja juhatuse liige Tiit Palgi. Hageris jutustas kohaliku ristirahva lugu õpetaja Jüri Vallsalu, Saku Toomase noore koguduse innustust jagas norralasest õpetaja Magne Mølster. Kuulsime, et Saku uhiuus kirik on paljude ustavate eestpalvete vili, kinnitus Jeesuse töotusele: „Iga paluja saab, iga otsija leiab, igale koputajale avatakse!“

Kõige suurema elamuse jätsid teeliste kaks vennastekoguduse palvemaja, mille ukSED lahkelt avati. Nabala palvela Kiili vallas valmis

Saabumine Nabala palvemajja.

1926. aastal, hoone pühitses tollane Kose koguduse hingekarjane, kindlameelne luterlane ja vennaste sõber Harald Põld. Täna korraldab Nabala vendade-õdede tööd kirikurahvale tuntud helimees Jaane Lend. Tema juhatusel on palvemaja saanud eriti kauni ja koduse ilme.

Hageri palvemaja esisel surus meile sooja terekäe pihku Agu Kaljuste. Koos abikaasa Liaga pakkusid nad ränduritele suppi, mille kiitmiseks jätkus sõnu isegi muidu tasasel bussijuhil. Hageri palvemaja, enam kui kakssada aastat vana, lummas kõiki oma suuruse ja väärikusega. Agu Kaljuste jutustas nõukogude ajast, mil palvela aastapäevale sõitsid suured hulgad üle Eesti. Kehakinnituseks pidid perenaised valmistama

toona mitutuhat võileiba. Selleks tuli korraga osta sadakond pätsi leiba. Kuidas hankida sellist hulka? Agu sõitis Mustamäele toidupoe lao juurde ja ütles venelannast juhatajale: „Meil on vaja sada leiba kristlikuks ürituseks!“ Ja kuulis üllatuseks kiiret vastust: „Selge, ajage auto ukse ette!“

Hageris pidasime ka vennastekoguduse laadis palvetunni. Sõna said nii kohalikud kui külalised. Kõlasid vennastekoguduse koraalid – ja isegi üks vaimulik rahvalaul Anna Humala kandlemängu saatel. Iidse palvemaja seinte vahelt tõusis tänulaul Jumalale: „Kristuse veri, õigus ka on minu aukuub lõpmata: ses kõlban Jumalale nüüd, ja kui ma lähen taeva siit.“

MAREK ROOTS

Jumalateenistused

6. juuni kell 10 teine nelipüha.

12. juuni kell 10 kolmainupüha.

19. juuni kell 10 jumalateenistus
kirikus.
kell 12 surnuaiapäha
Pauluse surnuajas.

Jätkuvalt on jumalateenistused Tartu Pauluse kirikus pühapäeviti kell 10.

Ülekanded jumalateenistusest on Pereraadios, Youtubes ja Facebookis.

Lastele on kirikus kaks **mängutuba**, kus jumalateenistust saab jälgida ekraani ja kõlarite abil.

Ilkka Puhakka Ülenurme mõisas

Teisipäeval, 7. juunil kell 18:30 tuleb taas külla Ilkka Puhakka, kes kõneleb Ülenurme mõisas sõna ja muusika õhtul. Ole hea ja võta sõber ka kaasa!

Kiriku noortepäevad

Neljapäeviti kell 19 kiriku noortetoas. Info: Meribell Möttus, tel 53090305.

EELK noortepäevad „Ära karda!” on **7.-10. juulil** Kursi kiriku juures. Registreeru kohe! jape.ee/piletid/ Mai lõpuni on hind 30€, juuni lõpuni 35€ ja juulis 40€.

Koguduse elu nädala sees

Piiblitunnid jätkuvad sügisel.

Suvine leerikool algab 4. juulil, tunnid esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 18.00. Leeripüha on 31. juulil.

Taizé palvused neljapäeviti 17.30.

Piibliringid: Liive piibliring koguneb läbi suve esmaspäeviti kell 16.

Merce piibliring sõidab 12. juunil Võnnu kirikusse jumalateenistusele. Kaasa tulemiseks palume pöörduda Merce või kantselei poole.

Teised piibliringid jätkuvad sügisel.

Palve- ja ülistusõhtu reedel, 17. juunil kell 18 tiibhoone saalis.

Kantselei, kirik ja kolumbaarium on avatud E-R 10-17, L 10-14, P 9-10, telefon 5550 6363.

Liikmeannetusi saab teha kantseleis või ülekandega. Arve nr: EE282200 221005105336, saaja: EELK Tartu Pauluse kogudus.

Raamatupood on avatud E-R 10-17, L 10-14 ja P 11.30-12.00.

Supikööök E-L 11-13.

Kirikute öö

Reede, 10. juuni õhtul on taas paljude kirikute, sh Tartu Pauluse kiriku ukseid avatud kõigile huvilistele.

Kontserdid

E. 13. juunil kell 19. Rein Rannap „Klaver tuleb külla 25!” Kontsert on ühes osas kestvusega poolteist tundi. Piletid 15/22€

L. 14. juunil kell 19. Karijärve Keelpilliorkester, Eesti Maaülikooli kammerkoor Camerata Universitatis ja Valga praostkonna projektkoor. Kavas: Tõnu Kõrvitsa „Kreegi vihik“ ja „Kaanon“ ning Johan Tamverki kantaat „Ükspäinis“.

E. 18. juulil kell 19. Carlo Torlontano mängib alpi sarvel ja Francesco di Lernia orelil.

Raamatupoe uus lahtiolekuaeg

Alates 1. juunist on Pauluse raamatupood avatud tööpäeviti kella viieni. E-R 10-17, L 10-14 ja P 11.30-12.00.

Surnuaiapäha

Tartu Pauluse surnuaiapäha on juuni kolmandal pühapäeval kell 12, mis tänavu on 19. juuni. Mälestamisi on võimalik üles anda juba praegu koguduse kantseleis.

Ettevaatust, anekdoodid!

Pärast ristimist kiidab kirikuõpetaja vanematele, et küll oli nende laps tubli ja vapper. Vanemad: „Eks me harjutasime ka selleks juba mitu nädalat kastekannuga...”

Kolm ema kiidavad poegi. Esimene ütleb: „Kui minu poeg tuppa astub, ütlevad kõik: oo, härra pastor!” Teine ütleb: „Kui minu poeg tuppa astub, ütlevad kõik: oo, härra piiskop!” Kolmas ema ütleb: „Kui minu poeg tuppa astub, ta kaalub 200 kg, siis ütlevad kõik: oi, issand jumal!”

Surnuaiavaht kirjutas lahkumise avalduse: „Mulle ei meeldi siin mitte üks põrm!”

Juristi käest küsitakse, kas ta oleks nõus hakkama jehooatunnistajaks. Ta ütleb, et kahjuks pole ta küll juhtumit pealt näinud, kuid on siiski huvitatud kohtuasja algatamisest.

Mees sureb ja taevaväraval on vastas Peetrus, kes ütleb: „Tere tulemast! Kuid siit väravast sisse pääsemiseks on sul vaja teenida sada punkti. Sa pead mulle rääkima kõikidest headest asjadest, mida sa oma elu jooksul oled teinud ja ma annan sulle punkte. Kui saad sada punkti täis, pääsed taeva rõõmusse.”

„Nõus,” ütleb mees. „Ma olin ühe ja sama naisega abielus 50 aastat ja mitte kunagi ei petnud teda, isegi oma südames mitte.”

„Suurepärase!” kiidab Peetrus, „ma annan selle eest kolm punkti!”

„Kolm punkti!?” on mees üllatunud. „Hea küll. Ma olin usin kirikuskäija kogu oma elu ja maksin korralikult kirikumaksu.”

„Äge!” hüüab Peetrus. „Selle eest teenid kindlasti ühe punkti.”

„Ühe punkti!? Ma rajasin oma linnas supiköögi ja töötasin kodutute varjupaigas.”

„Fantastiline! Selle eest saad veel kaks punkti!”

„Kaks punkti!?” ahastab mees. „Sedamoodi arvutades on võimalik taevasse pääseda ainult tänu Jumala armule.”

„Bingo! 100 punkti! Astu sisse.” Ja Peetrus lööb taevaväravad valla.